

მეოთხე მოგზაურობა ესპანეთში

თბილისიდან 9 აგვისტოს გამგზავრებულნი, მოსკოვსა და ლისაბონში ღამის თევის შემდეგ, მადრიდში 11 აგვისტოს ნაშუადღევს მოვხვდით. აქ საკმაო ხანს მოგვიხდა ლოდინი, ვინაიდან ჩვენი მასპინძლები, მხოლოდ საღამოს 7 საათზე გამოჩნდნენ, სახელდახელოდ მოგვიხადეს ბოდინი, მერე ავტობუსში ჩავსხედით და 450-კილომეტრიან გზას გავუდექით ქალაქ ალიკანტემდე. დაღლილ-დაქანცულებმა, ღამის პირველ საათზე (ჩვენი დროით ღამის სამ საათზე) ვივახშმეთ, დასაძინებლად დავექით ფაქტიურად უკვე თამაშის დღეს, ნაშუადღევს. ასეთმა უჩვეულო რეჟიმმა, გუნდის ხელმძღვანელობა, და თვით ფეხბურთელები, ერთობ რთული ამოცანის წინაშე დააყენა. საერთაშორისო ტურნირში მონაწილეობა, გადაღლილი სპორტსმენისთვის ძალზედ ძნელი საქმეა.

თბილისის “დინამო” საერთაშორისო ტურნირში მონაწილეობის მისაღებად მე-4 იყო მიწვეული ესპანეთში, ჩვენს გარდა ალიკანტეში გამოდიოდნენ, ინგლისის, “ვესტბრომვის ალბიონი”, ბელგიის “ბევერენი” და ესპანეთის “ერკულესი”.

ჩვენს წინაშე წამოჭრილ სიძნელეებს დაემატა ისიც რომ პირველად თამაში მოგვიწია ინგლისის ძლიერ გუნდთან. ამგვარ ტურნირებში სწორედ პირველ მატჩს აქვს ძალზე დიდი მნიშვნელობა, ვინაიდან მისი მოგების შემთხვევაში, როგორც ნიმუში, განაღდებული გაქვს მეორე ადგილი.

უნდა ითქვას, რომ მასპინძლებმა შესანიშნავი სტუმართმასპინძლობა გამოიჩინეს. კარგი პირობები შეგვიქმნეს მაგრამ, ჩვენს დაღლილობასა და აკლიმატიზაციის სირთულეებს ამან დიდად ვერ უშველა. ყველაფერ ამის ანაზღაურება ერთ დღეში შეუძლებელი საქმეა.

ქალაქი ალიკანტე სადაც მიმდინარეობდა ტურნირი, პირინეის ნახევარკუნძულის სამხრეთ აღმოსავლეთით მდებარეობს. აქ სუბტროპიკული ჰავაა, ვეებერთელა პალმებში ჩაძირული ზღვის სანაპირო შესანიშნავი სანახავია. თვით ქალაქიც ბალშია ჩაფლული, ადგილობრივ მოსახლეობას ძალიან უყვარს ფეხბურთი და ხალისით ესწრება მატჩებს, მითუმეტეს როცა საქმე ეხება საერთაშორისო ტურნირებს. თბილისის “დინამოს” ესპანეთში და კერძოდ ალიკანტეში კარგად იცნობენ ადრინდელი გამოსვლებით, ამიტომ ბუნებრივი იყო ის ყურადღება რასაც პრესა იჩენდა ჩვენს მიმართ.

ეს ტურნირი ალიკანტეს ცხოვრებაში ნამდვილი ზეიმი გამოდგა, მისი ორგანიზაცია ქალაქის ხელმძღვანელობას დაევალა და ამიტომ საზეიმო ცერემონიალიც ქალაქის მერთან მოეწყო, სადაც გულთბილად მიიღეს ტურნირში მონაწილე გუნდების წარმომადგენლები. საზეიმო სარამო დაიწყო მისალმებებით, და სიტყვის გაცვლა გამოცვლით, მაგრამ გაირკვა რომ ინგლისელებსა და ბელგიელებს თარჯიმანი არა ჰყოლიათ, უცხო ენების მცოდნე არც მერაიაში აღმოჩნდა, საქმე იქამდე მივიდა რომ ზეიმს ეკარგებოდა ყოველგვარი ელფერი და შინაარსი. მდგომარეობა თითქოს გამოუვალი იყო მაგრამ აქ მოხდა ისეთი რამ, რამაც აღტაცებაში მოიყვანა მრავალრიცხოვანი დამსწრეები, ჩვენი დელეგაციის თარჯიმანმა ვანო ცაგარეიშვილმა ითავა ფრანგულად მოლაპარაკე ბელგიელთა სიტყვების ესპანურად თარგმნა, ესპანელთა მისალმებებისა კი ინგლისურად. ასე რომ; საზეიმო მიღების მთელი ეს რთული პროცესი ჩვენს თარჯიმანს მიჰყავდა ინგლისურ, ფრანგულ, ესპანურ და ქართულ ენებზე. ქალაქის მერმა საგანგებოდ აღიარა ცერემონიალის გმირად ვანო ცაგარეიშვილი.

მატჩი დანიშნული იყო 22 საათსა და 30 წუთზე, ე.ი. თბილისის დროით ღამის პირველის ნახევარზე. ჩვენი მეტოქე ინგლისის ერთერთი პროფესიული კლუბი “ვესტბრომვის ალბიონი” 1957 წელს იყო თბილისში. მახსოვს მაშინ მან შესანიშნავი ფეხბურთი გვიჩვენა და გაიმარჯვა კიდეც 3:0. მაშინდელ ინგლისელ ფეხბურთელთა შორის განსაკუთრებით გამოირჩეოდა ცენტრალური თავდამსხმელი კევანი.

ჩვენმა ბიჭებმა, არად ჩააგდეს დაღლილობა, ითამაშეს აზარტულად, ლამაზად, მაღალ ტექნიკურად, ესპანელი მაყურებელი მათ გამამხნეველები შემახილებით უჭერდნენ მხარს. დინამოელებმა ვერ გამოიყენეს რამდენიმე ხელსაყრელი მომენტი. 75-ე წუთზე თბილისელები კარის სიახლოვეს უხეშად შეცდნენ - 0:1.

მართალია მატჩი წავაგეთ, მაგრამ დინამოელებმა კარგი შთაბეჭდილება დატოვეს. აი რამდენიმე ადგილი ადგილობრივი გაზეთების რეცენზიებიდან.

არნახული უიღბლობა დრამატიზმი, ინგლისელებს არავითარი იმედი არ ჰქონდათ ბურთის გატანისა, მაგრამ მოხდა ის, რაც იშვიათად ხდება ხოლმე ფეხბურთში: “უტევეს ერთი იმარჯვებს მეორე”.

მეკარის არნახულმა თამაშმა იხსნა გუნდი ინგლისელები დიდი მარცხისაგან.

მომყავს ვესტ ბრომვიჩ ალბიონის მწვრთნელის სიტყვები: ჩვენმა ბიჭებმა ბევრი უნდა ისწავლოს დინამოსგან, მატჩის მსვლელობაში ვფიქრობდი არ წაგვეგო დიდი ანგარიშით მაგრამ, მოხდა ის რაც

იშვიათად ხდება ფეხბურთში, მაღლობა ღმერთს. ტურნირის პირველ დღეს ესპანეთის “ერკულესმა” დაამარცხა ბელგიის “ბევერენი” 3:1.

თამაშის მეორე დღეს სასტუმროში სადილის დროს, გვეწვივნენ ესპანეთის ფეხბურთის მესვეურნი და ვესტ ბრომვიჩ ალბიონის მწვრთნელები, რომლებმაც მაღლობა გადაუხადეს დინამოს უფროს მწვრთნელს ნ. ახალკაცს, თბილისელთა კარგი თამაშისთვის.

შემდეგი შეხვედრა გვექონდა ბელგიის “ბევერენტან” და უნდა ითქვას, მაყურებელი უკვე გარკვეული სიმპათიებით გამსჭვალული მოვიდა ჩვენი გუნდის თამაშის სანახავად. აი, რას სწერდა გაზეთი “ინფორმაციონი” 14 აგვისტოს ნომერში:

“თუ თბილისის დინამო ინგლისელებთან კარგი თამაში გვაჩვენა, მაგრამ იღბალი არ სწყალობდათ, ბელგიელებთან მატჩი კანონიერად იზეიმა და გამარჯვებაც ღირსეულს ხვდა თუმცა თბილისელებმა მრავალი კარგი მომენტი გაუშვეს ხელიდან”.

“ბევერენი” დიდი ბრძოლის უნარიანობით და შემართებით გამოირჩეოდა, ცდილობდა თავს მოეხვია ჩვენთვის თავისი თამაშის ტაქტიკა, მაგრამ როცა ვერას გახდა, გუნდი მთლიანად დაცვაზე გადავიდა. როგორც ერთ-ერთი რეცენზენტი აღნიშნავდა: “დინამოელები გამუდმებით უტევენ და ბელგიელებს მხოლოდ ისღა დარჩენოდათ, კბილებით და ფრჩხილებით დაეცვათ თავი. საცოდავი და უმწეო იყო მეკარე, მ. მაჩაიძის წინააღმდეგ, ასევე უმწეო იყო მცველი ვან ჰაარდი გუცაევის წინააღმდეგ”. იგივე რეცენზენტი თავის სტატიის ასე ამთავრებს “როცა ბელგიელებმა ყოველგვარი იმედი დაკარგეს, უძლურობის ნიშნად თეთრი ბაირალი აღმართეს”. თამაში დამთავრდა თბილისის “დინამოს” გამარჯვებით 4:1. ბურთები გაიტანეს: გუცაევი, ჩელებადემ, დარასელიამ, და ხიზანიშვილმა. ტურნირის მესამე დღეს შედგა მატჩი პირველი ადგილისათვის, “ვესტ ბრომვიჩ ალბიონსა” და “ერკულეს შორის”. ესპანელებმა გაიმარჯვეს და პრიზსაც დაეუფლნენ. მაგრამ აუცილებლად უნდა აღვნიშნოთ, რომ ჩვენ მოწმე გავხდით არა საინტერესო მატჩის, არამედ მსაჯის არნახული თვითნებობისა. არაობიექტური მსაჯობის მრავალი შემთხვევა მინახავს და ბევრიც მსმენია მაგრამ ასეთი კი არა. ინგლისელებმა დიდი უპირატესობით დაიწყეს თამაში, ყველა მოელოდა გოლს მასპინძელთა კარებში, მაგრამ საკმარისი გახდა მოკლე კონტრიერიში და მსაჯმა ინგლისელთა მხარეს პენალტი დანიშნა. რამდენიმე წუთის შემდეგ გამეორდა იგივე ამბავი და დაინიშნა მეორე პენალტი. საკმარისი იყო ინგლისელებს გაექვითათ ერთი გოლი და მსაჯმა მათ კარში მესამე პენალტი დანიშნა. მართალი გითხრათ გაუგებრობისა და აღშფოთების გრძნობამ შეგვიპყრო. ეს იყო არბიტრის თვითნებობის დაუფარავი დემონსტრაცია. რომელმაც მატჩს დაუკარგა ყოველგვარი სპორტული ხასიათი.

ტურნირის დამთავრების შემდეგ, თბილისის დინამოს ხელმძღვანელებთან ოფიციალურად მოვიდნენ ესპანეთის ფეხბურთის მესვეურნი, მაღლობა გადაუხადეს კარგი თამაშისთვის და გვთხოვეს საგაისოდ დრო გამოვნახოთ და მონაწილეობა მივიღოთ არა ერთ არამედ ორ საერთაშორისო ტურნირში.

ზ. თელია

თბილისის “დინამოს” ფეხბურთელთა

გუნდის ექიმი, მედიცინის

მეცნიერებათა კანდიდატი.

“ლელო” 17. VIII. 1977 წელი.